

6. Pan Ludwik P. z Inowrocławia pyta:

W projektach instalacji oświetleniowych nagminnie nie uwzględnia się prądów załączeniowych lamp. Przed przekazaniem do wykonawstwa projektów większych instalacji musimy korygować zbyt niskie prądy znamionowe bądź prądy nastawcze zabezpieczeń nadprądowych (dla uniknięcia zbędnych zadziałań) oraz zbyt małe przekroje przewodów (dla poprawienia warunków napięciowych). Projektanci tłuma-

¹⁾ „714.413.1... Zastosowanie urządzenia ochronnego różnicowoprądowego w złączu (w punkcie zasilania instalacji oświetlenia zewnętrznego – przyp. red.), w przypadku pojedynczego zwarcia w jednym urządzeniu oświetleniowym (np. w jednym słupie oświetleniowym – przyp. red.) może spowodować wyłączenie całej instalacji oświetlenia i stworzyć niebezpieczeństwo dla użytkowników.

Odpowiedzi na listy Czytelników

czą się zgodnością projektu z normami i literaturą. Czy są publikacje, które nie uwzględniają warunków rozruchowych opraw?

Odpowiedź:

Tak stawiający sprawę projektanci kompromitują się. Projektantów dotyczy art. 12.6 ustawy Prawo budowlane: „Osoby wykonujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie są odpowiedzialne za wykonywanie tych funkcji zgodnie z przepisami i **zasadami wiedzy technicznej** oraz za **należyłą staranność** w wykonywaniu pracy...”. Nie wykazuje należytej staranności projektant niedouczoney, a do tego niezdolny do oceny, czy są cokolwiek warte pisane źródła, z których korzysta.

Prąd załączeniowy (zapłonowy) lampy może być kilka i kilkanaście razy większy niż jej prąd znamionowy, a jeśli brać pod uwagę pik prądu załączeniowego kondensatorów równoległych, to krotności są jeszcze większe. Wartość prądu załączeniowego lampy zależy od rodzaju źródła światła i od rodzaju układu stabilizacyjno-zapłonowego, a w ogóle nie zależy od zawodowego przygotowania projektanta.

Ostatnie postanowienie wspomnianej wyżej normy PN-IEC 60364-7-714 brzmi: *714.512. Spadek napięcia. Przy wyznaczaniu spadku napięcia w normalnych warunkach pracy należy uwzględnić prąd zapłonowy lampy.* W rozdziale 5.6 „Zabezpieczanie obwodów oświetleniowych” poradnika „Instalacje elektryczne i teletechniczne” (wydawnictwa Dashöfer) można znaleźć wskazówki doboru zabezpieczeń uwzględniające prądy załączeniowe różnych lamp.